

Obnova krajinného prvku – Založení biocentra – extenzivní ovocný sad 1. etapa

Projekt

**v rámci žádosti o dotaci z programu
Národní plán obnovy –
Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny**

v roce 2022

Zpracoval: Ing. Bc. Tony Skřipčák, 08/2022

Žadatel

Obec Jistebník 149, 742 82 Jistebník, IČ: 00298018

Zdůvodnění záměru a popis současného stavu

Navržené opatření spočívá ve vytvoření krajinného prvku – rozvolněné výsadby ovocných dřevin na pozemku s parcelním číslem 1741 k. ú. Jistebník, který je ve vlastnictví žadatele (obec Jistebník). Parcela je v rámci platného územního plánu vedena jako „lokální biocentrum“, v katastru nemovitostí pak jako druh pozemku „ostatní plocha“ se způsobem využití „zeleň“. V současné době je parcela obhospodařována jako pole. Realizací rozvolněné výsadby ovocných dřevin vznikne v lokalitě přirozený přechod mezi intenzivně obhospodařovanou zemědělskou krajinou a otevřenou přírodní krajinou. Okolí místa je nyní tvořeno nízkým remízem, který je však obklopen rozsáhlými poli s velmi malou biodiverzitou a ekologickou stabilitou. Výsadba vyšších tvarů ovocných stromů doplněna množstvím autochtonních keřů a také vhodným krajinným trávnikem, jež tvoří přirozená stanoviště pro mnoho druhů živočichů, zásadně zvýší rostlinnou i živočišnou biodiverzitu v oblasti. Opatření bude mít pozitivní vliv na stav půdy a zadržování vody v krajině. V neposlední řadě dojde k záchranně cenného genofondu starých a krajových odrůd ovocných dřevin, které se v oblasti pěstovaly mnohdy stovky let a dnes jsou na pokraji vyhynutí.

Pro výsadbu budou využity vysoké špičáky jabloní, hrušní, třešní, slivoní a ořešáků, které budou v následujících letech zapěstovány do vyšších kmenných tvarů, aby bylo možno bezproblémově opečovávat okolní parcely i prostor pod stromy (fázová seč 2x ročně). Výsadba nebude oplocena, nebude tedy omezena její průchodnost dle požadavků Územního systému ekologické stability.

Podrobný popis záměru

Na parcele č. 1741 k. ú. Jistebník o rozloze 27 689 m² bude vysázeno 5 řad ovocných stromů starých a krajových odrůd. Na jižním okraji parcely bude výsadba doplněna o autochtonní druhy keřů. Celkový počet stromů na parcele bude 156 ks, z toho 10 ks ořešáku královského, 56 ks třešní, 25 ks hrušní, 40 ks jabloní a 25 ks slivoní. Dále bude vysazeno 100 ks keřů, z toho 50 ks lísek a 50 ks růží šípkových. Spony vysazovaných dřevin budou 8 x 8 m v případě slivoní, 10 x 10 m v případě jabloní a hrušní a 12 x 12 m v případě třešní a ořešáků. Keře lísek budou vysazovány 6 m od sebe, keře růží šípkových 2 m od sebe. Výsadba keřů bude realizována ve vzdálenosti 3 m od sousední parcely. Grafické znázornění výsadbového schématu je zobrazeno

v kapitole „Plán výsadby“. Na jižní hranici parcely budou umístěny berličky pro přisedání dravých ptáků, což podpoří přirozené ekologické mechanismy v budované oblasti. Předmětným územím neprochází žádné inženýrské sítě.

Výběr odrůd a podnoží ovocných stromů bude odpovídat standardu AOPK ČR (SPPK C02 003:2016 „Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině“). Odrůdy budou vybírány z prioritního, specializovaného a přijatelného sortimentu. Dále je možné po konzultaci a odsouhlasení žadatelem zvolit krajové a další odrůdy z průzkumného a místního sortimentu.

Ovocné stromy	Pěstitelský tvar sazenice	ks
Jabloň, prostokořenný strom	vysoký špičák	40 ks
Hrušeň, prostokořenný strom	vysoký špičák	25 ks
Slivoň, prostokořenný strom	vysoký špičák	25 ks
Třešeň, prostokořenný strom	vysoký špičák	56 ks
Ořešák, prostokořenný strom	vysoký špičák	10 ks
Celkem ks stromů:		156 ks

Vysoké špičáky budou mít bohatý a dostatečně velký kořenový systém s dostatečným množstvím vlásečnic, rovný průběžný kmen délky min 1,7 m.

Podnože:

Jabloně: jabloňové pláňe, jabloňové semenáče (např. J-TE-1, J-TE-2, J-KL-1, J-KL-2, J-KL-3, J-KL-4), A2, M1, M11, M16, MM111, J-TE-C

Hrušně: hrušňový semenáč, hrušňové pláňe, H-TE-1, H-TE-2, H-BO-1, *Pyrus betulaefolia*, OHxF 282, OHF 333

Třešně: skupina třešň ptácnice (např. P-TU-1, P-TU-2), skupina mahalebka (např. MH-KL-1), SL64, MHKOA, MH-KL-A, F12/I

Slivoně: skupina myrobalán (např. neselektovaný myrobalán, MY-BO-1, MY-VS-1), Saint Julien 2, S-BO-1, Durancie, Wangenheimova, Zelená renklóda, Špendlík žlutý, MYKOA, MY-KL-A, Myro-29C, Myrocal, GF31, Marunke, Brompton, GF43, GF-8-1 Marianna

Předpokládáme výsadbu do jam cca 0,125 m³. Výměna půdy nebude provedena. Stromy budou ukotveny 1 kulem průměru 7 cm, délky 2 m, frézovaným a impregnovaným, upevněným úvazkem. Ochrana proti zvěři: individuální – dřeviny budou zabezpečeny chráničkou proti poškození okusem – min. výška 1,2 m. Budou zality cca 30 l vody/strom. Výsadba bude provedena dle výsadbového schématu.

Odrůdové složení – výběr z dostupných starých odrůd jableň, hrušň, třešň, slivoní a ořešáků ze sortimentů ovocných školek v souladu se standardem AOPK ČR SPPK C02 003:2016 „Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině“.

Výběr z odrůd jableň

Anýzové české, Bláhovo oranžové, Božena Němcová, Česká pochoutka, České růžové, Daňkovo, Gdanský hranáč, Grávštýnské, Hájkova muškátová reneta, Hetlina, Chodské, Ideál, Jaderňčka moravská, Jaroslav Němec, Kardinál žíhaný, Košíkové, Libernáč sloupenský, Malinové holovouské, Malinové sloupenské, Míšeňské, Oberdieckovo, Panenské české, Punčové prioritní, Řehtáč soudkovitý, Studničné, Sudetská reneta, Vejlímek červený, Vytoužené, Zapovězené, Antonovka, Akerö, Albrechtovo, Astrachán bílý, Astrachán červený, Batul, Black Ben, Boikovo, Boikovo obrovské, Červené tvrdé, Citrónové zimní, Coulonova reneta, Croncelské, Double Red Wealthy, Elise Rathke, Grahamovo, Grávštýnské červené, Gustavovo trvanlivé, Hedvábné bílé zimní, Hedvábné pozděkvěté, Hvězdnatá reneta, Charlamowski, Jeptiška. Lebelovo, Malinové podzimní, Malinové letní, Malinové hornokrajské, Omanové, Rederova reneta, Smířické vzácné, Strýmka, Vilémovo, Watervlietské mramorované, Wealthy, Aurora, Baumannova reneta, Berlepschova reneta, Bernské růžové, Biesterfeldská reneta, Blenheimská reneta, Boskoopské, Boskoopské červené, Car Alexander, Coxova reneta, Čistické lahůdkové, Doberánská reneta, Červený válec, Gascoygného šarlatové, Hedvábné červené letní, Hammersteinovo, Harbertova reneta, Hawthorndenské, Hawthordenské červené, Herrnhutské, Hibernál, James Grieve, Jonathan, Kalvil červený podzimní, Kanadská reneta, Karmelitská reneta, Kasselská reneta, Kidd's Orange, Kirchwaldenské, Knížecí zelené, Kožená reneta podzimní, Kožená reneta zimní, Královňino, Krasokvět žlutý, Krátkostopka královská, Korunní princ Rudolf, Landsberská reneta, Lesklá reneta, Libernáč vinický, Libernáč zimní, Limburské, Londýnské, Lunovské, Major, Malvazinka, Matčino, Mazánkův zázrak, Muškátová reneta, Nathusiovo holubí, Ontario, Oranienské, Parkerovo, Parména Strauwaldova, Parména zlatá, Peasgoodovo, Pogáč červený, Průsvitné letní, Ribstonské, Richardovo žluté, Schmidtbergerovo, Signe Tillisch, Sikulské, Skořicové letní, Solivarské, Soudek zlatý, Ušlechtilé žluté, Virginské růžové, Wesenerovo, Zvonkové, Achátové, Arcikníže Antonín, Bejkovické, Bělíčné, Bláhovo libovické, Bláhův poklad, Cikánka, Červený hranáč, Československo, Kramářovo, Fialkové, Hladíkovovo přeúrodné, Hlohovské letní, Hontánské, Chebský zelenáč, Jan Říha, Kouřimský kropenáč, Kočí pala, Kučerovo, Kyjovský semenáč, Libovická oranžová reneta, Libovické muškátové, Lužecký hranáč, Malinové Vrchlického, Marie, Mikulášovo, Ovčí hubičky hluchínské, Palouče,

Pašíkovo jablko, Podzvičínské, Pokroutě, Bílé sládě z Meziny, Fialové z Rudy, Hrachůvka skalická, Kopřivnický kuželek, Kosztela, Králícké, Kubík – červený typ, Kubík – žlutý typ, Lašské, Letní jablko ze Slezské Harty, Libinské, Mizaura, Mošťák, Multhauptova reneta, Panenka z Hlučína, Prastará jabloň z Dobřečova, Sládě z Markvartovic Sládě z Norberčan, Valašská reneta, Vinné, Vínovka, Zárstopka z Bílčic, Zárstopka z Jiříkova, Žimové

Výběr z odrůd hrušní:

Ananaska česká, Bezjaderka Říhova, Jakubka česká, Křesetická, Koporečka, Kozačka štutgartská, Magdalenka, Máslovka římská, Muškatelka letní, Muškatelka šedá, Muškatelka turecká, Nagevicova, Pstružka, Solanka, Solnohradka, Šídlenska, Špinka, Amalinská, Ananaska courtrayská, Děkanke šedá, Dvorní, Hardyho máslovka, Charneuská, Konference, Merodova, Nelisova zimní, Salisburyova, Thirriotova, Trévouská, Avranšská, Bergamotka anglická, Bezsemjanka, Blumenbachova, Boscova lahvice, Clappova, Clappova červená, Colomaova, Červencová, Děkanke červencová, Dielova, Drouardova, Eliška, Esperenova máslovka, Giffardova, Hájenka, Hardepontova, Hohensaatenká, Kolmarská zlatá, Kongresovka, Křivice, Lebrunova, Lucasova, Madame Verté, President Mas, Mechelenská, Monchallardova, Naghinova, Pařížanka, Pastornice, Předobrá, Sterkmanova, Šedá zimní, Viennská, Virgule, Williamsova, Williamsova červená, Windsorská, Oranžová zimní, Děkanke letní, Holenická, Kačenka, Krvavka moravská, Krvavka veliká, Libochovická máslovka, Malá Dvory, Makulda, Michálka, Muškatelka ze Stráně, Okruhlina, Ovesňačka, Pastelka, Špička, Pulpánka, Sírová, Valečská děkanke, Cibule Borová, Cibule Závada, Císařská letní, Cukrůvka místní, Čertí hruška, Gansbirne, Hnilička z Hatě, Hnilička z Jiříkova, Hnilička z Kněžpole, Hnilička z Krásné, Hnilička z Křížova, Hnilička z Leskovce, Hnilička z Lojkaščanky, Hnilička z Morávky, Hnilička z Píště, Hnilička z Razové, Hnilička z Roudna, Hnilička z Těchanova, Hnilička ze Starých Heřminov, Hnilička ze Strahovic, Jakubinka, Krvavka podzimní, Krvavka ze Lhoty, Letní hnilička z Markvartovic, Letní hnilička ze Starých Heřminov, Letní hrušeň z Dolního Benešova, Letní hrušeň z Horního Benešova, Margetinka, Meduňka, Ovesninka, Plaskarka, Podzimní hrušeň z Bystré, Podzimní hrušeň z Dolní Lhoty, Podzimní hrušeň z Dolního Benešova, Podzimní hrušeň z Krásné, Šarůvka, Vavřinky

Výběr z odrůd slivoní

Ananasová česká, Augustinka, Brněnská Anička, Černošická, Durancie, Hamanova, Chrudimská, Malvazinka, Špendlík žlutý, Domáci velkoplodá, Čačanská lepotica, Čačanská rodná, Elena, Gabrovská, Herman, Mirabelka Nancyská, Stanley, Wangenheimova, Wazonova renkloda, Anna Späth, Althanova renkloda, Auerbacherská, Bryská, Bühlská, Carpatin, Čačanská najbolja, Esslingenská švestka, Flotowova mirabelka, Hanita, Katalónský špendlík, Katinka, Kirkeho, Mirabelka raná, Ontario, Opál, Oullinská, Těchobuzická, Valjevka, Velká cukrová, Zimmerova, Zelená renkloda raná, Zelená renkloda velká, Bystrická muškátová, Meroldtova renklota, Meruňkovitá renkloda, Meruňková žlutá, Pavče žluté, Šidlovka, Štolcova, Úrodná raná, Vejčitá žlutá slíva, Bílá trnečka, Kulovačka z Krásné, Kulovačka z Roudna, Kulovačky, Medovka, Valašská Trnečka

Výběr z odrůd třešní

Granát, Chlumecká raná, Jánovka mšenská, Karešova, Klecanská černá, Královská, Ladeho pozdní, Libějovická, Litoměřická, Medovka, Pivovka, Skalka, Srdcovka přeúrodná, Těchlovická, Tropichterova, Uherská měkká, Vítovka molitorovská, Vlkova, Žalanka, Annonayská, Dönissenova, Droганova, Germersdorfská, Kassinova raná, Kaštánka, Koburská raná, Kordia, Lyonská raná, Rychlice německá, Tygrovaná, Willova, Badacsonská černá, Baltavarská, Boppardská raná, Burlat, Bütnerova pozdní chrupka, Eltonova, Františkova, Grollova, Hedelfingenská, Krügerova, Medňanska, Moreau, Napoleonova, Ramon Oliva, Schneiderova, Těchlovan, Velká černá chrupka, Walpurgiska, Winklerova černá, Winklerova raná, Bílá dobrá, Buketova, Černá chrupka, Černá špička, Černá z Horan, Černá z Ladzan, Heřmanoměstecká, Holovouská chrupka, Chlumecká černá, Kostelostatnice jaroměřská, Kozmice, Moravská rychlice, Mramorovaná chrupka, Mšenská žlutka, Oxfordka, Perla z Bezdězu, Pivka, Plotišťská, Poplzká raná, Růžovka, Slezská chrupka, Srdcovka královská, Šakvická, Švestičková, Taixmen, Tříčtvrteční

Výběr z odrůd ořešáků

Mars, Seifersdorfský

Výsadba keřů

Výsadba keřů bude provedena jednotlivě dle výsadbového schématu. Lísky budou sázeny 6 m od sebe, růže šípkové budou sázeny 2 m od sebe.

Druhové složení: růže šípková, líska obecná

- Velikost keřů – 0,4 až 0,6 m
- Typ sazenice – kontejnerovaná
- Ochrana proti poškození zvěří – 1 nižší kůl, ochranný repelent proti zvěři

Počet keřů:

50 ks růže šípková

50 ks líska obecná

Celkový počet keřů: 100 ks

Osetí plochy

Plocha parcely bude oseta travní směsí v druhovém a odrůdovém složení dle standardu AOPK ČR „Krajinné trávníky“ (zatravnění nebo obnova obohacenou směsí). Výsevek bude 20 kg/ha, součástí prací je urovnání povrchu, osetí, zavlažení.

Způsob realizace

Práce budou provedeny svépomocí.

Časový harmonogram

Předpoklad realizace prací je 1. 9. 2022 až 15. 5. 2023. Na jaře 2023 bude provedena výsadba ořešáků a osetí trávníkem, ostatní výsadba bude provedena na podzim 2022.

Následná péče o ovocné dřeviny

Bude v režii žadatele a bude prováděna dle standardu AOPK ČR „Péče o funkční výsadby ovocných dřevin“. Rovněž údržba travního porostu bude v režii žadatele.

Položkový rozpočet

Uváděné ceny jsou v souladu s Náklady obvyklých opatření AOPK ČR (r. 2022).

Rozbor ceny výsadby stromu

strom	
položka	cena bez DPH (Kč)
sazenice	510
kůl	220
pletivo	95
úvazek	16
juta	12
svorky, hřebíky	12
práce + doprava	250
celkem	1115

Rozbor ceny výsadby keře

keř	
položka	cena bez DPH (Kč)
sazenice	85
kůl	63
ochranný repelent	60
svorky, hřebíky	12
práce + doprava	50
celkem	270

Zatravnění obohacenou směsí (výměra 2,77 ha)

Zatravnění obohacenou směsí			
položka	cena za jednotku (Kč)	počet jednotek	cena bez DPH (Kč)
travní semeno	500/kg	56	28 000
práce + využití mechanizace	20 000	1	20 000
celkem			48000

Cena celkem

položka	cena za jednotku (ks/Kč)	počet jednotek (ks)	cena celkem bez DPH (Kč)
strom	1115	156	173940
keř	270	100	27000
zatravnění	48000	1	48000
celkem			248940

Geodetické zaměření

Před výsadbovými pracemi je nezbytné provést geodetické zaměření, které bude v režii žadatele.

Následná péče

1. rok po výsadbě

- založení korunky
- mulčování
- zálivka
- seč trávy
- kontrola úvazků a kotvení
- ošetření hrušní proti rzi hrušňové
- v případě přemnožení ochrana proti savým škůdcům

2. až 5. rok po výsadbě

- výchovný řez
- mulčování
- zálivka
- seč trávy
- kontrola úvazků a kotvení
- ošetření proti rzi hrušňové
- v případě přemnožení ochrana proti savým škůdcům

6. a další roky po výsadbě

- udržovací řez
- seč trávy

Přílohy

- 1) Vyjádření orgánu ochrany přírody
- 2) Souhlas vlastníka pozemku s opatřením – není zapotřebí, žadatel je vlastníkem parcely
- 3) Výpis z katastru nemovitostí pro parcelu 1741 k. ú. Jistebník

Projekt zpracoval:

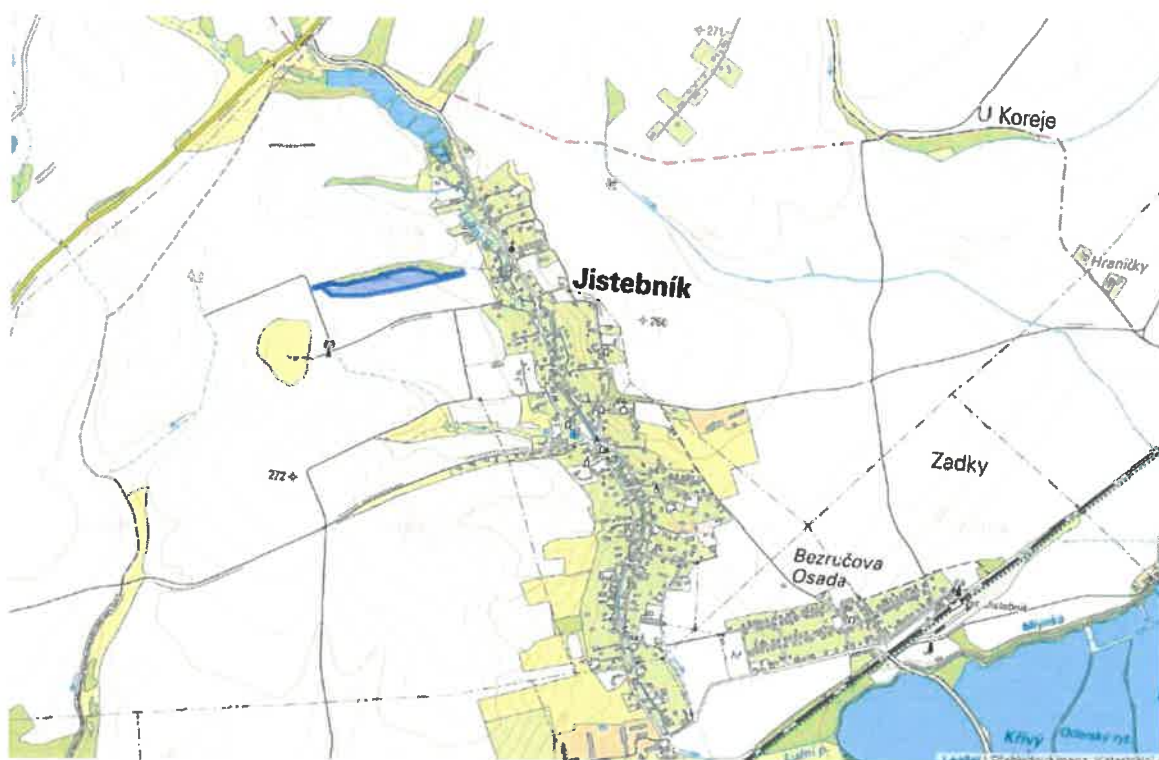
Ing. Bc. Tony Skřipčák

tel. 732 853 372

mail: tony.skripcak@seznam.cz

Ve Staré Bělé, 08/2022

1. Celková situace – plocha parcely 1741 k. ú. Jistebník vyznačena modře

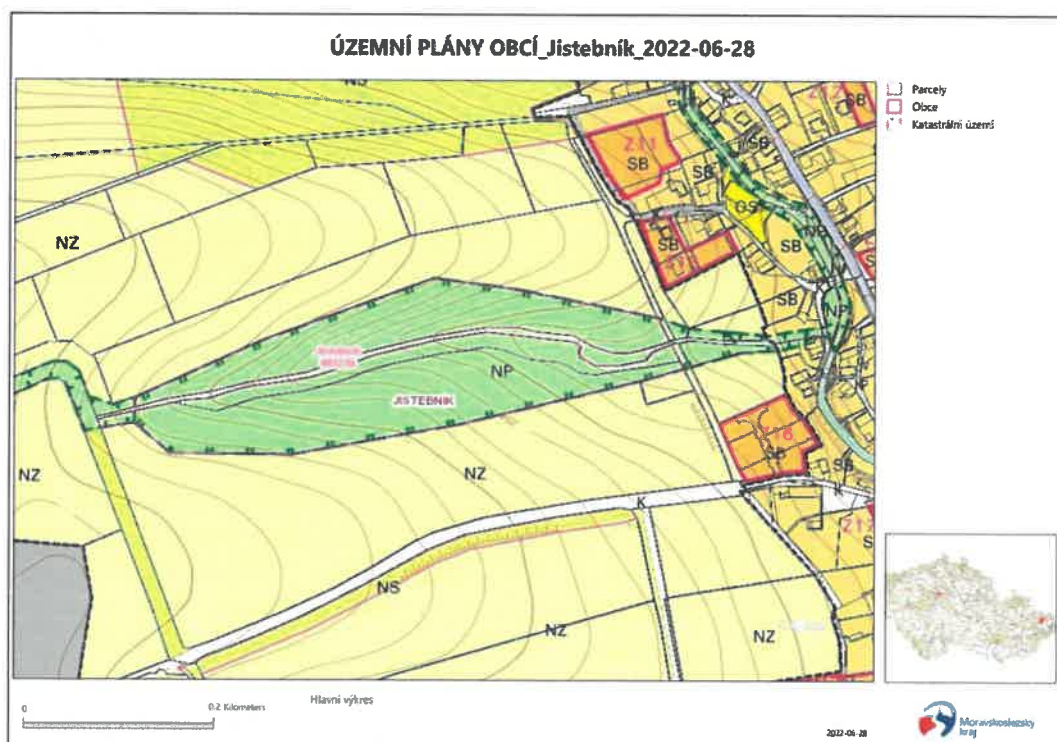
2. Situace na ortofotu – parcela 1741 k. ú. Jistebník vyznačena modře

3. Plán společných zařízení Komplexní pozemkové úpravy Jistebník, parcela 1741 k. ú. Jistebník (označena šipkou) je lokálním biocentrem (LBC 2)

4. Územní plán obce Jistebník

5. Plán výsadby

Symbolika

Jabloň

Hrušeň

Třešeň

Slivoň

Ořešák

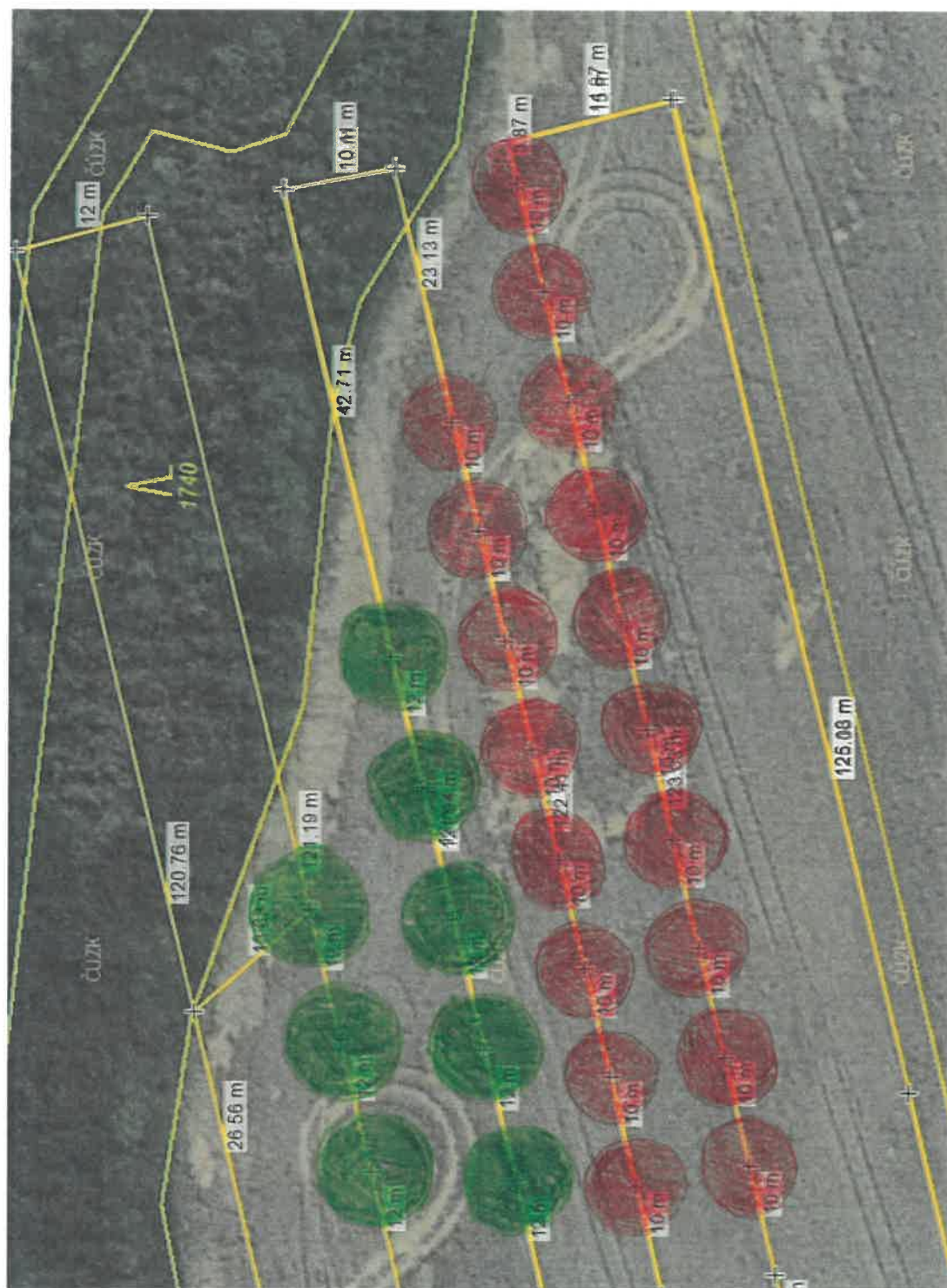

Výsadba lísek (vzdálenost 6 m od sebe)

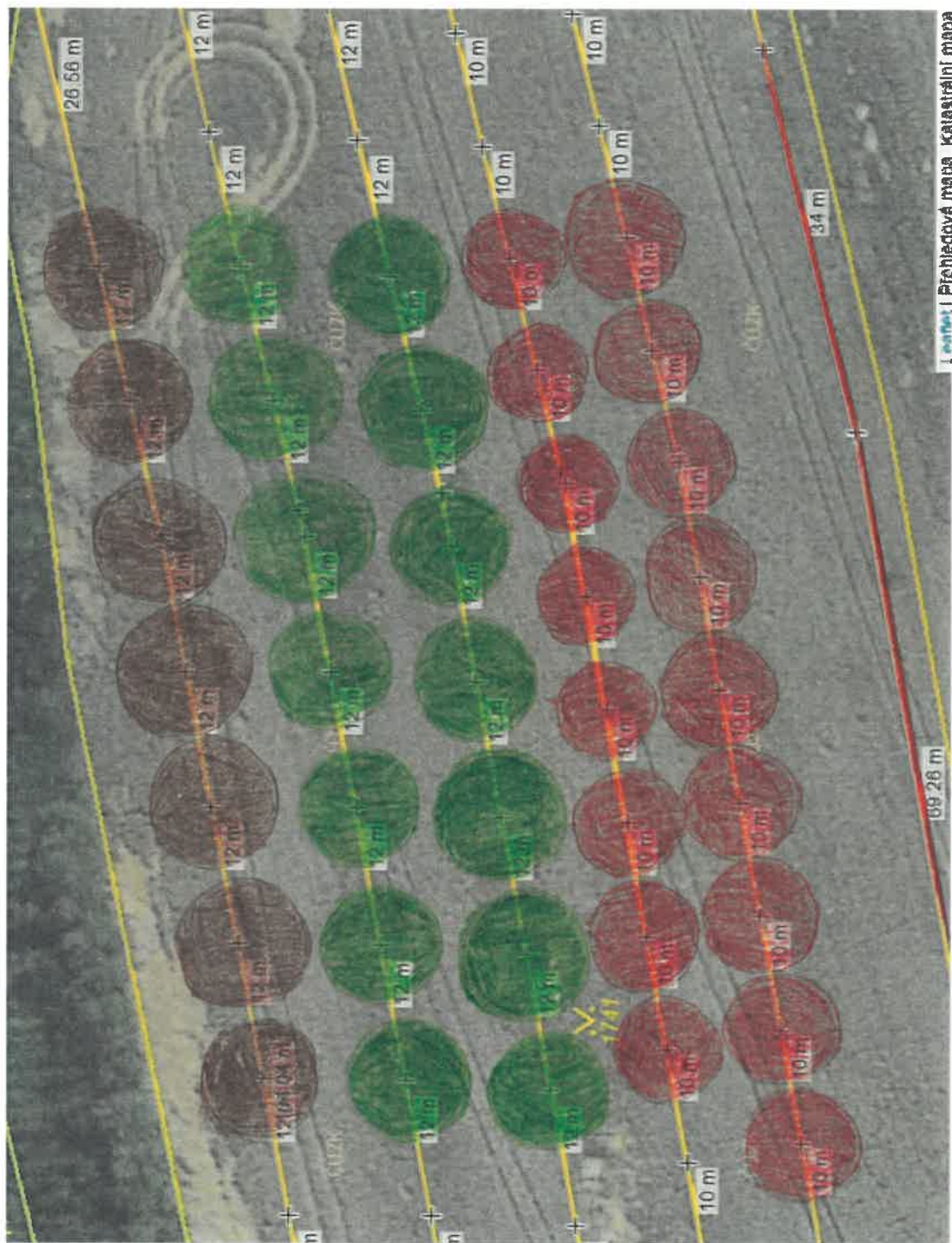

Výsadba růže šípkové (vzdálenost 2 m od sebe)

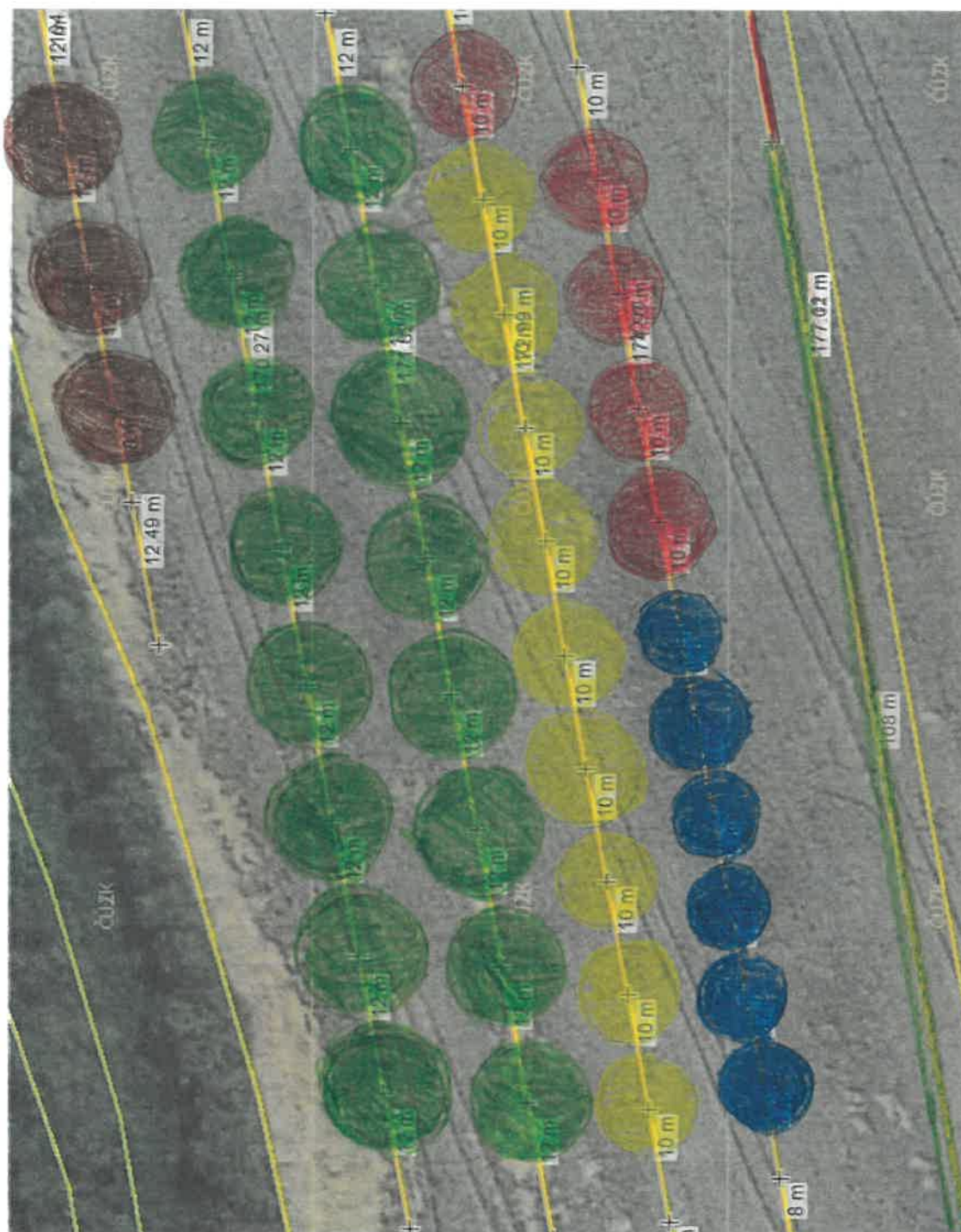
Úsek 1

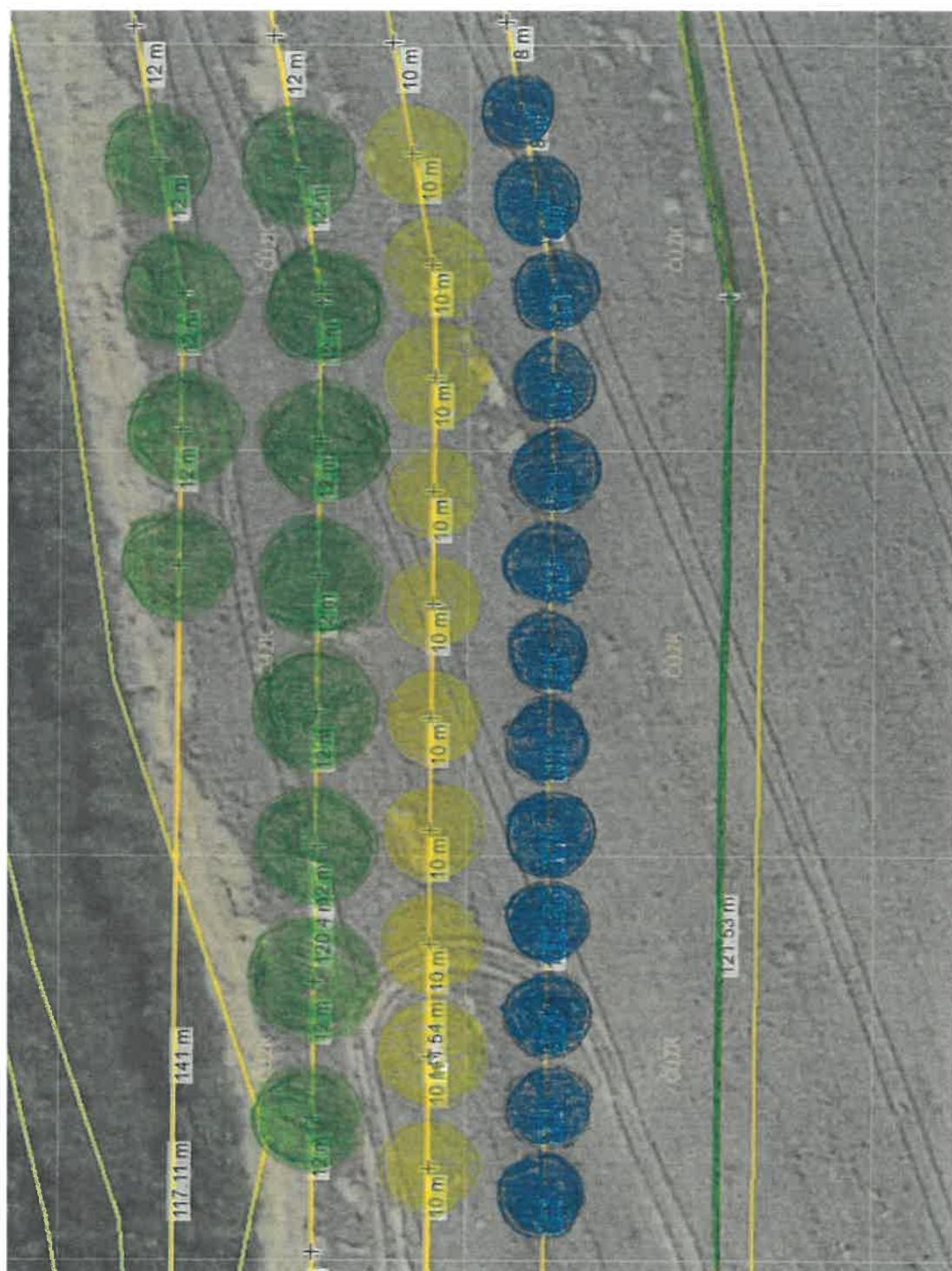
Úsek 2

Úsek 3

Úsek 4

6. Fotodokumentace současného stavu

Pohled na pozemek od zástavby v Jistebníku, parcela pro sad přiléhá k remízku na pravé straně fotografie. (7/2022)

Pohled na parcelu z druhého konce. Výsadba bude provedena v levé části současného obilného pole. V pozadí lze vidět zástavbu obce Jistebník. (7/2022)

Pohled na parcelu v jarním období. (5/2022)